

ת"פ 57751/03/14 - מדינת ישראל נגד מ מ

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 57751-03-14 מדינת ישראל נ' מ

בפני
בעניין: כב' השופט שמואל הרבסט
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
מ מ

הנאשמת

גזר דין

כתב האישום

כנטען בכתב האישום אשר בעובדותיו הודתה הנאשמת במסגרתו של הסדר טיעון, החל משנת 2009 שימשה הנאשמת כפקידת קבלה באגף השומה והגבייה של עיריית ירושלים, תוך שהיא מופקדת על גביית תשלומי ארנונה, ועל עדכון פרטי החייבים ברישומי העירייה.

לצורך מילוי תפקידה, ניתנה לנאשמת הרשאה לבצע שינויים במחשבי העירייה בנוגע לזהותם של חייבי הארנונה, בכפוף להגשת אסמכתאות מתאימות על ידי התושבים. מובן, כי שינויים אלו עשויים להשפיע על סוג החיוב ועל היקפו.

במסגרת עבודתה בעירייה, פעלה הנאשמת להפחתה ולהעלמה של חובות ארנונה לתושבים שונים, והכל בסכום מצטבר של 777,268 ₪, תוך שהיא משלשלת לכיסה סך של 125,500 ₪ כמתת עבור פעולות פסולות אלו.

הנאשמת ביצעה פעולות אלו בין חודש יולי בשנת 2009 ועד חודש ינואר בשנת 2011, באופן שהיא משנה את פרטיהם של תושבים ללא כל אסמכתאות אותנטיות, ותוך שהיא יודעת כי מדובר במצג שקרי. הנאשמת עשתה מעשים אלו בעניינם של עשרה תושבים שונים, כאשר היא מקבלת מתת עבור שינויים אלו, ותוך שהיא מבצעת מעשי מרמה כלפי ארבעה מהפונים אליה, באופן שהיא נטלה את המתת תוך שאין בכוונתה לבצע את שהתחייבה כלפיהם.

במקרה אחד, אף הגדילה הנאשמת לעשות, והשתמשה באחד מן התושבים כ"מקדם מכירות" למעשיה החטאים, תוך שהיא אומרת לו כי "אם יש לך אנשים עם אותה הבעיה...תתקשר אלי או תשלח אותם אלי" (אישום שני, סעיף 22).

במקרה אחר, השתמשה הנאשמת במספר תעודות זהות פיקטיביות ("ת.ז. 18"), אך הוזהרה על ידי מנהליה ופסקה מכך, תוך שהיא נוקטת באמצעי רמייה אחרים ובמספרים פיקטיביים שונים שלא עוררו חשד נוסף.

בשל מעשיה אלו, הורשעה הנאשמת בעשר עבירות של לקיחת שוחד, תשע עבירות של הפרת אמונים, וארבע עבירות של קבלת דבר במרמה, והכל על פי סעיפים 290(א), 284 ו-415 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "החוק").

יצוין, כי על פי הסדר הטיעון שהוצג על ידי הצדדים, תעתור המאשימה לעונש של **שנת מאסר** בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך **100,000 ₪** שדרך תשלומו נתון במחלוקת בין הצדדים.

על פי ההסדר שהוצג, ההגנה תהא חופשית בטיעוניה.

נוסף על כל אלו, הביאו הצדדים לידיעתי כי בהליך משמעתי שהתנהל נגד הנאשמת בבית הדין המשמעתי של עיריית ירושלים, הגיעו הצדדים להסכמה לפיה ככל שהצדדים יגיעו להסדר טיעון בתיק דנן, הרי שהצדדים יעתרו בהסכמה לעונש שיכלול פיטורין ללא תשלום פיצויי פיטורין (תוך תשלום עבור שני חודשי הסתגלות, ולא תתבקש כל פגיעה בזכויותיה של הנאשמת), וכן נזיפה.

טיעוני הצדדים

המאשימה טוענת, כי מדובר בעבירה חמורה ונפוצה שפגיעתה קשה.

המרמה, יש בה כדי לפגוע בחיי המסחר, באמינותם ובקניינו של הזולת, ואילו עבירת השוחד יש כדי לפגוע בתקינות שלטונית ובסדריו הנאותים.

לאור כל אלו, ולאור נסיבותיה של המסכת העובדתית הסדרתית בה הורשעה הנאשמת, סבורה המאשימה כי מתחם העונש ההולם הינו צריך שיהיה גבוה באופן משמעותי משנת מאסר בפועל, אולם בשל גילה של הנאשמת, רקעה המשפחתי הסבוך, ועברה נטול ההרשעות הועמד הרף העליון על שנת מאסר בפועל, אך התביעה רואה בכך את העונש המתאים לנסיבות מקרה זה, יחד עם מאסר מותנה וכן קנס מוסכם בסך 100,000 ₪ כפי שצוין לעיל.

עוד ציינה באת כוח המאשימה, כי אחד מנותני השוחד במקרה דנן נדון לשישה חודשי עבודות שירות בשל עבירה זו, כך שעונשה של הנאשמת צריך שיעמוד על מאסר בפועל ולמעלה ממנו, היינו שנת מאסר. לדבריה, כך צודק לעשות וכך ראוי לעונש.

לעומתו, סבור **בא כוח הנאשמת**, כי ניתן להסתפק בעונש מקל שאינו כולל מאסר בפועל, וזאת בשל נסיבותיה המיוחדות של הנאשמת הכוללות נסיבות משפחתיות מורכבות המפורטות בתסקיר והנוגעות לחיי נישואיה ולבעיות רפואיות וקוגניטיביות שונות מהן סובל אחד מבניה.

תסקיר שירות המבחן מלמדנו כי הנאשמת ילידת שנת 1974, בת 40 שנים, נשואה ואם לשלושה ילדים צעירים. הנאשם התחתנה בגיל 22 שנים, או אז החל בעלה הטרי להכותה באופן תדיר וקבוע, אך היא לא הגישה כל תלונה למשטרה

בעטים של מעשים אלו, וזאת על מנת להשאיר את המערכת המשפטית יציבה ככל שניתן.

בנה הבכור הינו אוטיסט וקשייו מרובים וסבוכים, אך בעלה אינו נוטל כל חלק בטיפול בו, תוך הפגנת זלזול כלפיה הנאשמת ויחס נוקשה אליה.

עברה של הנאשמת נקי, והיא נוטלת אחריות חלקית על מעשיה תוך שהיא מפחיתה מחומרתם וממשמעותם.

עם זאת, מאז "פרוץ" התיק דנן, מביעה הנאשמת רצון עז לשינוי באורחות חייה ובדרכיה, תוך שהיא מביעה חרטה כוללת ובושה על מעלליה.

הנאשמת, בדברה האחרון בקשה והתחננה כי לא יוטל עליה מאסר בפועל, ואם לא בזכותה, אז בזכות ילדיה וסבלם הפוטנציאלי.

דין והכרעה - מתחם הענישה ההולם

עבירת השוחד כמו גם עבירת הפרת האמונים יש בה בגידה של ממש, ועיקור מתוכן של ממשל ומשטר תקין, שאלמלא קיומו - "איש את רעהו חיים בלעו".

עיניהם של הנושאים במשרה השולחים ידם בשוחד מסתמאות ושיקול דעתם משתבש ומתעקם, עד כדי שבמקורותינו מופיע איסור השוחד בצמידות לליקויים פיזיים ומנטליים הנגרמים כתוצאה מכך:

"לא תטה מִשְׁפָּט לא תִּכְזֹר פְּנִים וְלֹא תִקַּח שֹׁחַד כִּי הַשֹּׁחַד יַעֲוֶר עֵינֵי חֲכָמִים וַיִּסְלַף דְּבָרֵי צְדִיקִים"

(דברים, פרק טז, פסוק יט)

איסור זו מופיע בתורה פעמיים, באורח כפול ובלתי מובן.

ר' שלמה יצחקי (רש"י), מגדולי מפרשי התורה, נתן דעתו של כפילות זו וגרס כי:

ושחד לא תקח - אפילו לשפוט אמת, וכל שכן כדי להטות הדין, שהרי כדי להטות את הדין נאמר כבר לעיל 'לא תטה משפט'.

(שמות, פרק כג' פסוק ח', רש"י)

היוצא מכאן, הוא כי השפעתו של השוחד כה רעה, כה שלילית וכה מלאת קלקול והשחתה, עד כדי שנאסר אף לקחת שוחד בעד פעולה המצריכה שיקול דעת ("משפט"), אף אם ההחלטה שהתקבלה לא השתנתה עקב קבלת השוחד.

נוסף על כל אלו, ניצבת מהות מעשיה של הנאשמת.

עיר ללא מיסים, הינה עיר ללא שירות לאזרח. נטל המיסים העירוניים (ארנונה) מוטל על כתפיהם של התושבים בכפוף לגודל הנכס אותו הם מחזיקים בבעלותם. זו חלוקה שוויונית ונכונה.

מעשיה של הנאשמת פגעו בחלוקה שוויונית זו, ופגמו בה לאין ערוך.

נוסף על כל אלו, יצרה הנאשמת מעגל של מרמה שפעל אף לרעתם של "לקוחותיה". לא רק את הציבור בכללותו הולכה הנאשמת בכחש, אלא אף את אלו שנתנו בה אמון ש"תטפל" תמורת שוחד בענייניהם.

נסיבות המקרים נשואי כתב האישום מעלות רמה גבוהה של ערמומיות ותכנון. הנאשמת בחרה דרך מרמה מתוככמת ואף שכללה אותה כאשר צצו קשיים ("ת.ז. 18") וכן ניסתה לשווק את מעשיה הרעים לכל דורש.

לאורם של הערכים המוגנים, נסיבות המקרים נשואי כתב האישום והפסיקה הנוהגת, נדמה כי מתחם הענישה ההולם צריך שיעמוד על **מאסר בפועל בן מספר חודשים ועד לשנתיים מאסר בפועל ממש מאחורי סורג ובריח**, יחד עם מאסר מותנה וקנס (במקרה דנן, קנס מוסכם, כאמור).

עד כאן - "המעשים", ומכאן ואילך - "העושה".

העונש המתאים

הנאשמת, ילידת שנת 1974, בת 40 שנים, שנים ועברה נקי ונטול הרשעות קודמות.

קצינת המבחן ממליצה על ענישה מוחשית בדמותו של מאסר בפועל שירוצה בעבודות שירות, יחד עם ענישה מותנית צופת פני עתיד וקנס.

מעשיה של הנאשמת, יש בהם התרסה וזלזול כלפי מערכת החוקים שנועדה להסדיר ממשל תקין כפי שתואר לעיל, ובעניין זה אני מתקשה ללמד עליה סניגוריה. היא ביצע את המיוחס לה בעצמה ובדומיננטיות ברורה ובהירה.

מאידך, העבירה נעברה לפני שלוש שנים, ומאז לא נפתחו תיקים נוספים ו/או חדשים ובהן עבירות חדשות.

עם זאת, נדמה כי חומרתן של העבירות וסידרתיותן המעמידה את ציבור משלמי הארנונה בירושלים ואת קיומו של שלטון עירוני תקין בסכנה אמיתית ומהותית, מביאות למסקנה כי האינטרס הציבורי גובר על זה הפרטי, ומוליכות היישר להשמתה של הנאשמת בבית האסורים.

קצינת המבחן מלמדת עוד כי הנאשמת מטפלת בילדיה, ובנה האוטיסט תלוי בה ובתמיכתה באופן מוחלט, לאור יחסו

המתנשא של בעלה שיש בו זלזול והפחתה מתמידה מערכה.

אין ספק, כי השמתה של הנאשמת בבית האסורים משמעו פגיעה קשה בילדיה התלויים בה. ענישה אינה יכולה להתמקד בנאשמת ותו לא. מלאכת גזירת העונש צריכה וחייבת להביא בגדר שיקוליה את "רעידת האדמה" שנגרמת בהשמתו של אדם בבית האסורים, ואת השפעתה על אלו המצויים בקרבת ה"התפרצות הגעשית" שנגרמת בכך.

ימים בהם לא תהא הנאשמת בביתה, לא תעיר את ילדיה ותטפל בהם, לא תברכם בתחילת יומם, הם ימים שייצרכו בנפשם ויביאו לכך שאף הם ייענשו במסגרתו של תיק פלילי זה, על אף שלא עשו דבר.

עם זאת, מאידך ניצב, כאמור, הציבור, ותובע את התנהלותו התקינה של הממשל העירוני על כל גווניו, התנהלות שאין בה שוחד ואין בה שלמונים, אין בה שיקולים זרים ואין בה משוא פנים.

את כל אלו השתדלתי להביא בחשבון שיקולי, ולרקוח מהם מרקחת ראויה, כזו שתהא נכונה כלפי כל הצדדים ותביא את הערכים השונים ידי סיפוקם.

איני בטוח כי הדבר צלח בידי כל צרכו, וכך או כך, פגיעה מסויימת בילדי הנאשמת תהיה אף תהיה. נדמה כי הדבר אינו צודק ואינו נכון בבחינת "אבות אכלו בוסר ושיני בנים תכהינה", אך אין מנוס אלא לגזור את הדין תוך שיקלולם של הנתונים השונים, וכך אעשה.

נסיבותיה של הנאשמת שלפניי, מציבות אותה ברף **התחתון** של המתחם העונשי הראוי, כמו גם נסיבותיה האישיות כפי שפורטו לעיל.

לאחר ששקלתי את כל שפרטתי לעיל, ונתונים נוספים הצריכים לעניין, אני מטיל על הנאשמת את העונשים הבאים:

- 1. חמישה (5) חודשי מאסר בפועל לריצוי ממש בניכוי ימי מעצרה (22.3.11-28.3.11).
הנאשמת תתייצב לריצוי עונשה ביום 1.3.15 בשעה 10:00 בבית המעצר אשר במגרש הרוסים בירושלים.**
- 2. ששה (6) חודשי מאסר אשר לא ירוצו אלא אם תעבור הנאשמת על העבירות בהן הורשעה תוך שלוש שנים מיום שחרורה ממאסרה.**
- 3. קנס בסך ₪ 100,000 או שישה חודשי מאסר תמורתו. הקנס יחולק ל-25 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.7.15 ובכל חודש שלאחר מכן. לא תעמוד הנאשמת באחד מן התשלומים - תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי והנאשמת תיאסר.**

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ב טבת תשע"ה, 13 ינואר 2015, בנוכחות הצדדים והנאשם.